

УДК 378.6:351.741:37.091.3

Лариса Сергіївна САЗАНОВА,

старший викладач кафедри іноземних мов

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3722-2593>;

Любов Іванівна РУСАНОВА,

старший викладач кафедри іноземних мов

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1102-3577>

ДОСВІД ПІДГОТОВКИ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ КУРСАНТІВ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ДО УЧАСТІ В МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЯХ

В умовах нового соціально-економічного розвитку з'явилася гостра потреба переглянути та внести суттєві зміни в систему підготовки висококваліфікованих фахівців – працівників правоохоронних органів зі знанням іноземної мови. Україна постійно розширює зв'язки з різними країнами світу та розв'язує проблеми розбудови демократичної держави. Якщо спеціалісти не володіють іноземною мовою, неможливо вирішити багато серйозних питань.

«Для України участь у міжнародному миротворчому русі стала, як би мовити, візитною карткою держави на міжнародній арені» [1, 67].

В галузі освіти приділяють значну увагу підвищенню професійно-орієнтованій іноземній мові та особливо англійській (як мові ділових відносин, інноваційних технологій та просто як мові міжнародного спілкування), тому знання та практичне володіння англійською мовою стали необхідними та обов'язковими не тільки для окремої категорії спеціалістів, а й для всіх фахівців.

Знання іноземної мови сприяє успішному та швидкому кар'єрному зростанню, позитивно впливає на культуру спілкування рідною мовою та її вдосконаленню, формує навички особистої думки та всебічно розвиває особистість.

Важливою умовою досконалого володіння англійською мовою професійного спрямування є наближення навчального процесу до реальних життєвих ситуацій, забезпечення постійної зацікавленості та відчуття потреби практично застосовувати свої знання. Процес навчання англійської мови є частиною професійної підготовки спеціалістів і визначається як сукупність різних факторів, а саме: вікових, психологічних та індивідуальних особливостей засвоєння матеріалу. Якщо викладач зміг наблизити навчальний процес до реальних обставин, і курсанти зацікавлені в спілкуванні, відбувається перехід від пізнавальної мотивації до професійної.

«... можна констатувати, що к початку ХХІ сторіччя правоохоронний аспект став важливою частиною діяльності з підтримання та відновлення міжнародного миру і безпеки, а поліцейський (правоохоронний) компонент – невід'ємним структурним елементом практично всіх міжнародних місій на користь миру, створених з метою розв'язання конфліктів інтрадержавного характеру» [2,165].

Широке використання сучасних новітніх технологій робить процес навчання цікавішим та інтенсивнішим. Навчальний матеріал підбирається згідно з рівнем підготовки курсанта та його здібностей. Посилання на електронні ресурси допоможуть вдосконалити будь-який лексико-граматичний матеріал. Самостійна робота курсантів надає можливість не тільки виконати завдання, а й перевірити його.

Провідним компонентом змісту навчання іноземній мові є опанування різними видами мовленнєвої діяльності: читанням, мовленням, письмом та аудіюванням. Курс англійської мови за спеціальністю забезпечує активне володіння лексикою та граматичним матеріалом, вільне читання та розуміння літератури за фахом, володіння перекладом англійською та українською мовами в усній та письмовій формах.

Протягом багатьох років у Харківському національному університеті внутрішніх справ були групи з поглибленим вивченням іноземних мов (англійської, французької та німецької), а також викладанням деяких юридичних дисциплін англійською мовою викладачами кафедр університету. Метою створення таких груп було надати майбутнім правоохоронцям необхідні практичні знання з іноземної мови для виконання ними своїх обов'язків у міжнародній миротворчій місії ООН від України. Навчальна програма мала на меті забезпечити вимоги тестування знань з англійської мови в Центрі підготовки кадрів до міжнародних миротворчих місій ООН. Тестування з англійської мови складалося з читання, аудіювання, усного інтерв'ю та написання рапорту. Усі види завдань на заняттях були наближені до тих, які виконуються на іспиті.

Контроль читання на іспиті з іноземної мови в Центрі підготовки здійснюється шляхом перевірки розуміння запропонованого уривка тексту чи рапорту про подію, що сталася в місії ООН та надання відповідей на 10 запитань.

Навички аудіювання перевіряються шляхом прослуховування запропонованого діалогу чи описового тексту про подію, що відбулася в місії та надання відповідей на 10 запитань. Під час прослуховування тим, хто складає іспит, дозволяється занотовувати основні факти події, прізвища та дати.

Навички письма перевіряються шляхом написання рапорту про подію, що відбулася в місії ООН після прослуховування описового тексту або діалогу, насиченого багатьма (не менш, ніж 20) фактами. Всі занотовані дані дозволяється у хронологічному порядку використати у своєму рапорті. Успішне виконання завдання враховує коректний правопис, вживану лексику та граматику. Час на виконання цих трьох завдань обмежений.

Для перевірки вміння спілкування проводиться інтерв'ю. Теми для бесіди різноманітні: про Україну, поліцію, місію ООН, особисте життя тощо. Час відповіді необмежений.

Найбільш важливим аспектом підготовки є практичне застосування мови, тому необхідне активне прослуховування різних акцентів й варіантів англійської мови й формування навичок розуміння представників країн Азії, Африки, Австралії, Канади, країн Європи.

Вживання граматичних конструкцій та лексики мають бути доведені до автоматизму, тому що у деяких випадках від коректності залежить безпека, а іноді – життя.

Важливим питанням є також постійне збільшення лексичного запасу таких тем, як «Огляд місця події та складання рапорту», «Опитування потерпілих, свідків та підозрюваних». Значення має вміле володіння лексикою побутового плану з тем «У крамниці» (предмети одягу, речей, побутової техніки), «На пошті», «В банку», «У ресторані» (страви, напої та харчі), «В аптеці» (захворювання, симптоми захворювань, ліки), «Транспорт» (основні види), «Придбання квитків», «Напрямки руху», «Наймання житла», «Побутові прилади та їх експлуатація» тощо.

Активне ведення переговорів по радіо, вміння нею користуватися та вивчення радіо абетки відіграють важливу роль в дотриманні безпеки.

Проведення на заняттях дій, пов'язаних із патрулюванням, оглядом місця події, опитуванням свідків та потерпілих, збором та оформленням речових доказів у майбутньому допоможуть працівникам правоохоронних органів добре орієнтуватися в складних професійних та життєвих ситуаціях.

Сучасні засоби навчання іноземної мови комунікативної спрямованості в аудиторії, робота курсантів з оригінальною літературою за фахом (підготовка тез, статей, доповідей) та їх участь у науково-практичних конференціях, в тому числі й міжнародних, демонструють навички вільного професійно спрямованого спілкування, свідчать про набуття

ефективної професійної підготовки майбутніх правоохоронців до участі в міжнародній миротворчій діяльності, одним із основних напрямків якої є взаємодія з громадськістю.

Висновок.

1. Визначена необхідність володіння іноземними мовами в умовах міжнародної інтеграції.

2. Випускники Харківського національного університету внутрішніх справ мають достатньо високий рівень володіння іноземними мовами (англійською, французькою та німецькою), що дозволяє їм представляти Україну у складі цивільної поліції миротворчого контингенту ООН у різних частинах світу.

3. Участь випускників університету в міжнародних миротворчих місіях підтвердила той факт, що Україна є незалежною та суверенною державою, вона мирна і може допомогти підтримувати мир, що сприяє покращенню іміджу країни.

Список бібліографічних посилань

1. Заросило В. О. Історичні аспекти міжнародного миротворчого руху та участі працівників органів внутрішніх справ України в Міжнародних миротворчих місіях і можливість його розвитку. *Інтернаука. Юридичні науки*. 2017. № 2 (2). С. 67–69.

2. Теличкін О. О. Цивільна поліція як провідний суб'єкт правоохоронної діяльності міжнародної місії на користь миру. *Право і Безпека*. 2004. Т. 3, № 1. С. 162–166.

Одержано 08.02.2021

УДК 342.9

Маргарита Сергіївна СИРОМЯТНІКОВА,

науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем забезпечення діяльності поліції Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3861-1400>

ЩОДО ПРИНЦИПІВ ПОДАТКОВОГО КОМПРОМІСУ ТА ПОДАТКОВОЇ АМНІСТІЇ В УКРАЇНІ

Всебічне вивчення проблем правового регулювання податкового компромісу та податкової амністії є запорукою належного регулювання правовідносин у сфері оподаткування. Інститут податкового компромісу та податкової амністії у податковому праві набувають суттєвого значення для забезпечення надходжень до бюджетів усіх рівнів. Якщо сутність, зміст та суб'єкти податкового компромісу та податкової амністії вже були досліджені у попередніх публікаціях, то принципи податкового компромісу та податкової амністії на даний час залишаються не визначеними.

І. О. Трубін визначає податковий компроміс як рішення податкового органу, прийняте за погодженням із платником податків у межах адміністративної апеляційної процедури та узгоджене з керівником податкового органу вищого рівня, стосовно задоволення частини скарги такого платника під зобов'язання останнього погодитися з рештою податкових зобов'язань, нарахованих контролюючим органом [1, С. 41]. Згідно із п. 1 підрозділу 9-2 Розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу, податковий компроміс – це режим звільнення від юридичної відповідальності платників податків та/або їх посадових (службових) осіб за заниження податкових зобов'язань з податку на прибуток підприємств та/або податку на додану вартість за будь-які податкові періоди до 1 квітня 2014 року з урахуванням строків давності, встановлених ст. 102 ПК України [2]. Отже, податковий компроміс виступає механізмом досягнення згоди між податковим органом та платником податків щодо розміру належних до сплати